

Helpot energiansäästötoimet

rane neuvoo.fi
energianeuvonta

Rami Kotilainen
Energia-asiantuntija
Ekokumppanit Oy
RANE-energianeuvonta

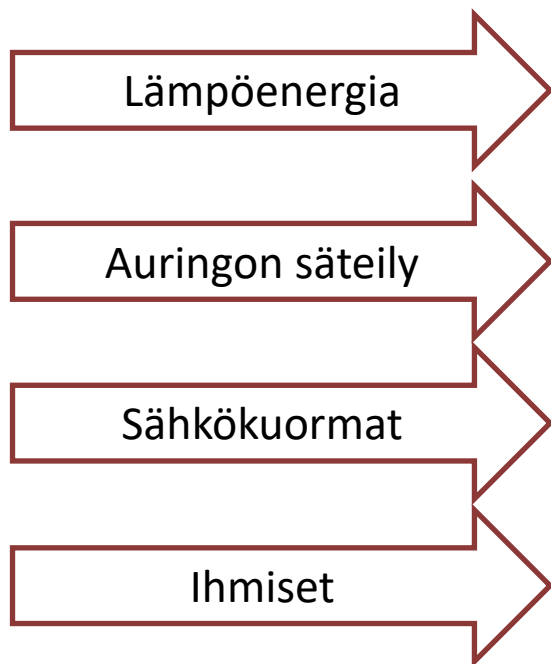

rane neuvoo.fi
energianeuvonta

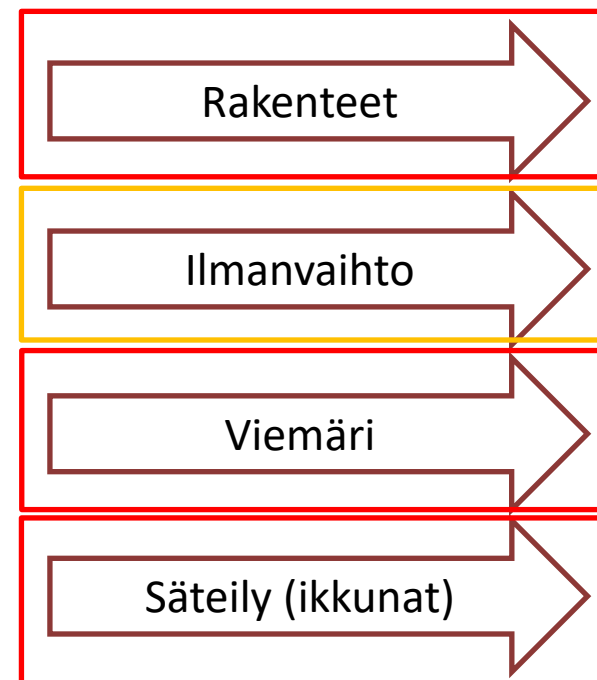

Rakennuksen energiavirrat (energiatase)

- Energiavirrat sisään rakennukseen:

- Rakennuksesta poistuvat energiavirrat

Lämpöenergian tarpeen pienentäminen

- Helpot, halvat tai ilmaiset keinot

Astetta viileämpi sisälämpötila

Vaikka välillä tulee kylmää kyytiä, ollaan ihan viileesti vaan. Jotta energiaa riittää meille kaikille.

ASTETTA
ALEMMAS

Käännä astetta alemmas ja säästä energiaa. Lisää energiansäästövinkkejä osoitteessa astettaalemmas.fi

- Lämpöenergian poistumaan suurin merkitys sisälämpötilalla
- Sisälämpötilan lasku vaikuttaa rakenteiden, ilmanvaihdon ja säteilyn kautta
- Vyöhykeajattelu, vähäisen käytön tiloissa isompi lasku, lämmön ”puskurivyöhykkeet”
- Vedon/kylmän tunne, estetään ensisijaisesti tiivistyksillä sekä verhoilla
- Vaikutus kustannuksiin!

Lämpöenergian tarpeen pienentäminen

- Veden käyttö

- Veden lämmittäminen vaatii paljon energiaa
- Mittarointi käytön vähentämisen tukena
- Käytön vähentäminen ja virtauksen pienentäminen tehokkaimmat keinot
- Esimerkki: 1 suihkukerta
  - 15 min, 38 –asteinen vesi, virtaama 12 l/min:
    - Energiaa 5,2 kWh, kaukolämpönä 1,06€, sähkö* 2,49€
  - 10 min, 36-asteinen vesi, virtaama 8 l/min:
    - Energiaa 2,3 kWh, kaukolämpönä 0,47 €, sähkö* 1,1€
  - Vuoden aikana: (3x viikossa)
    - Energia: 452 kWh, kaukolämpönä 92 €, sähkö* 217 €
    - Asukasmäärän mukaan vaikuttavuus kasvaa

*0,35€/kWh, sisältäen energiamaksun, siirtomaksun ja verot

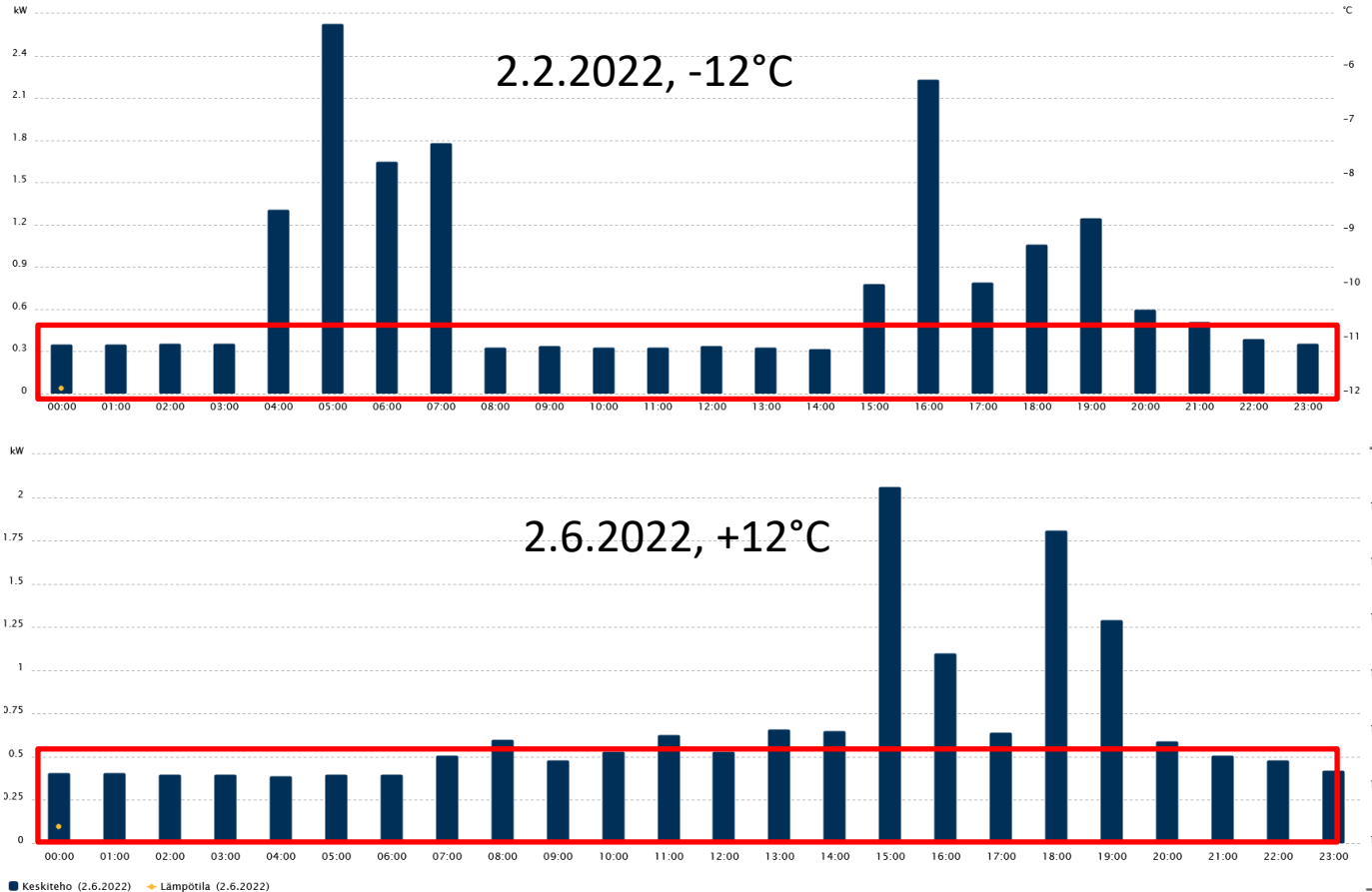
Sähkön käytön vähentäminen

- Oma kulutus selville
  - Sähköverkkoyhtiön, myyntiyhtiön tai Fingridin palvelut
  - Tarkastelu ainakin kk- ja tuntitasolla
  - Peruskulutus, mistä muodostuu
  - Kulutushuiput, voiko näihin vaikuttaa
    - Ajoituksen apuna esimerkiksi Fingridin tuntihinta-sovellus
- Vaikutuksia:
  - Omat sähkölaskut
  - Sähköenergian riittävyys ja –verkon toiminta
  - Sähkön yleinen hintataso ja sen kehitys

Sähkön säästön toimenpiteet, peruskuorma

- Oma kulutustieto
- Peruskulutuksen selvittäminen
  - Eri vuodenaajat
  - Tavanomaisen toiminnan ajankohdat
- Mitkä laitteet muodostavat peruskuorman?
  - Energiamittarit tukena
  - Keskuksiin kytkettäessä sähkötyötä!
- Peruskuorman pienennyksellä jatkuvaa säästöä!

Peruskuorma n. 300 W

- Vuodessa n 2600 kWh
- 13 snt/kWh* ≈ 340 €
- 45 snt/kWh* ≈ 1200 €

* sis. energia, siirto, verot

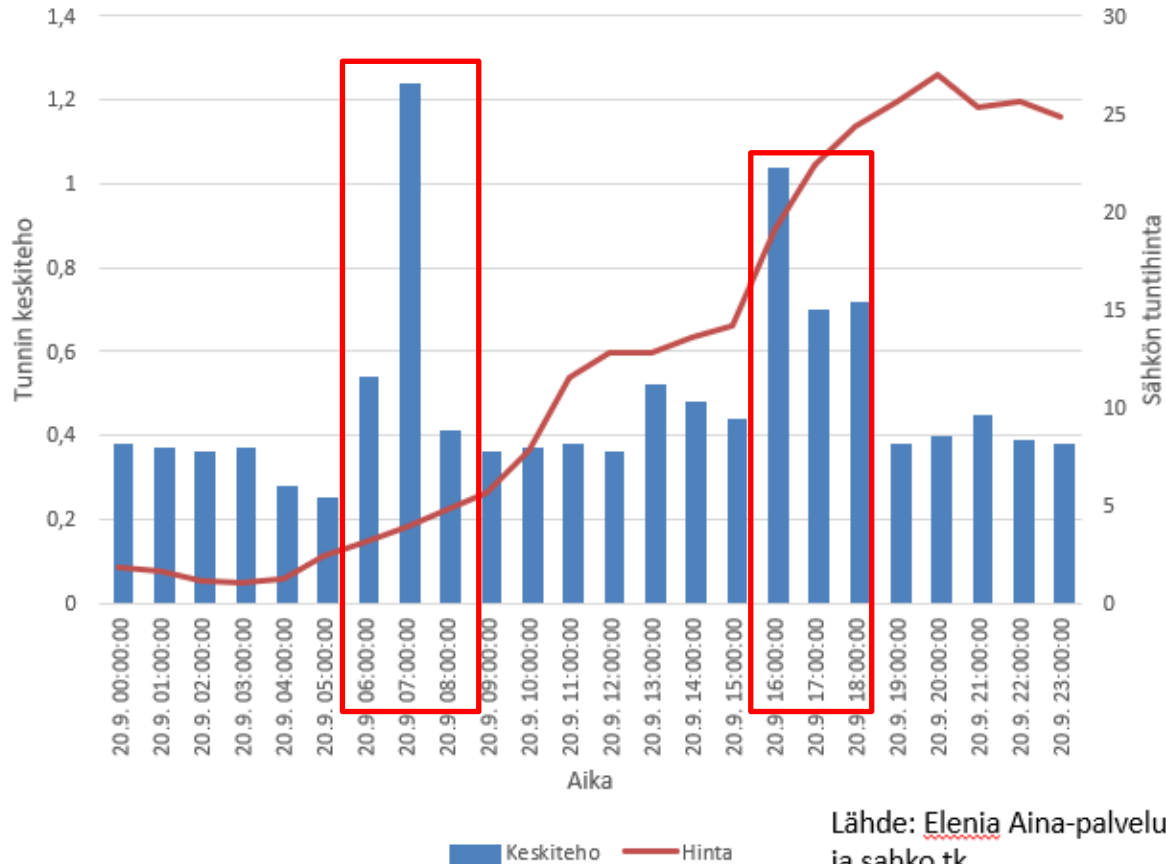
Peruskuorma n. 200 W

- Vuodessa n 1750 kWh
- 13 snt/kWh* ≈ 227 €
- 45 snt/kWh* ≈ 790 €

* sis. energia, siirto, verot

Sähkön säästön toimenpiteet, tehohuiput

Esimerkkikohteen sähkönkulutus ja sähkön hinta 20.9.2022

- kulutushuippujen selvittäminen
  - Eri vuodenaajat
  - Tavanomaisen toiminnan ajankohdat
- Mitkä laitteet muodostavat?
  - Oman toiminnan seuraaminen keskiössä
  - Ovatko tehohuiput välttämättömiä?
  - Voidaanko siirtää ajallisesti?

Huipputehoa tuottavat toiminnot:

- Sähköiuas*
  - Lämminvesivaraajan vastus*
  - Tilojen sähkölämmittimet*
  - Talvella autojen esilämmitys
  - Ruoan valmistus
  - Kodinhoidolliset toiminnot, energiansäästöohjelmat
- * Eivät esimerkkikohteessa

rane ● neuvoo.fi
energianeuvonta

Suurempia investointeja vaativat energiansäästötoimet

rane ● neuvoo.fi
energianeuvonta

TAMPEREEN KAUPUNKI

TAMPEREEN
SÄHKÖLAITOS

TAMPEREEN
Vesi

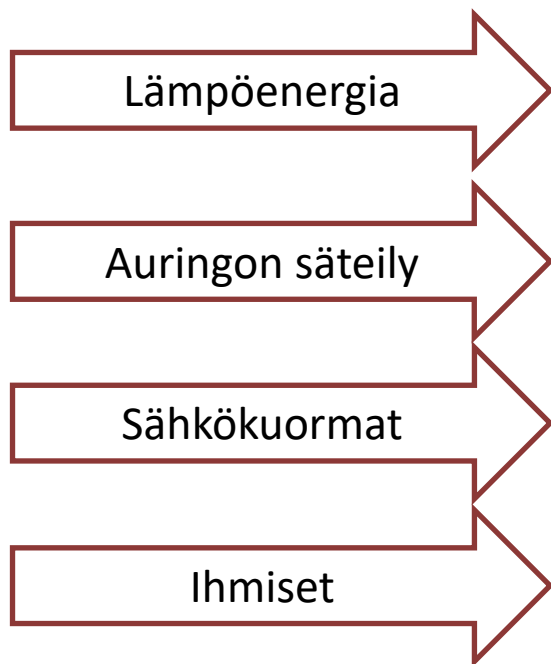

eko
KOMPANI

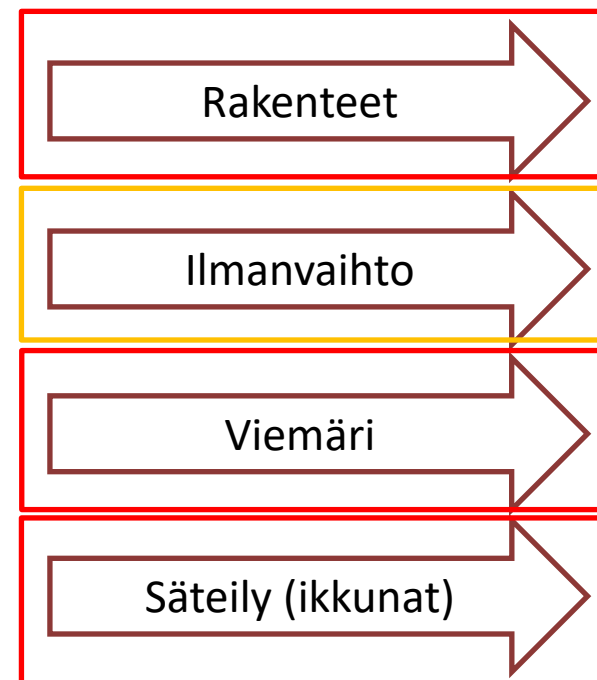

Rakennuksen energiavirrat (energiatase)

- Energiavirrat sisään rakennukseen:

- Rakennuksesta poistuvat energiavirrat

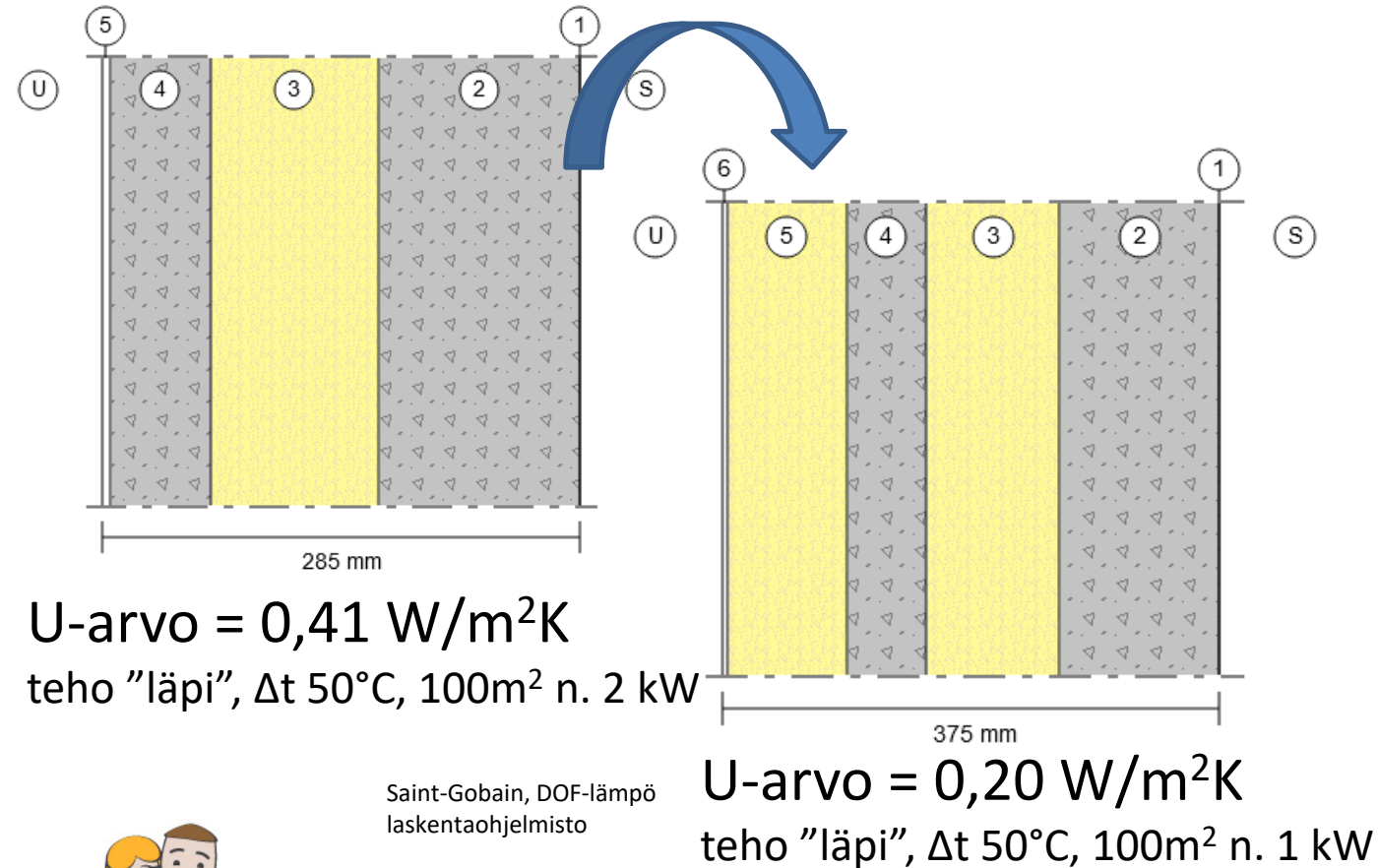

Energiatehokkuuden parantaminen

- Kokonaisvaltainen tarkastelu, tapaus- ja kiinteistökohtaisesti
  - Energian tarpeen vähentämisen toimenpiteet
  - Energian käytön hyötysuhteen parantaminen
  - Ostettavan energian määrään vaikuttavat toimenpiteet
  - Ostettavan energian kustannuksiin vaikuttavat toimenpiteet
  - Toimenpiteiden keskinäinen korrelaatio ja vaikutukset muuhun toimintaan

Lisäeristykset, ovet ja ikkunat

- Rakenteen tai rakenneosan U-arvon ja pinta-alan osuus vaikuttaa, lisäksi suunta
- Lisäeristys lähtökohtaisesti "kylmälle puolelle"
- Erityishuomiota myös rakenteen kosteuskäyttäytymiseen
- Kustannustehokkuus yleisesti yhdistettäessä muihin toimenpiteisiin, pl. yläpohjan lisäeristys

Energiatehokkuuden parantaminen

Yläpohjan lisäeristys

- Lämpövuoto ylöspäin
- Myös vanhan eristeen päälle
- Huolehdittava tuulettumisesta
- Melko edullista
- Yläpohjan pinta-alan suhde muuhun julkisivuun

Ulkoseinän lisäeristys

- Lämpövuoto vaakasuuntaan
- Huolehdittava tuulettumisesta
- Yleensä kallis erillistoteutus, -> muun julkisivuremontin yhteyteen
- Ulkoseinän pinta-alan suhde muuhun julkisivuun

Ovet ja ikkunat

- Lämpövuodot, säteily
- Taloudellinen kannattavuus?
- Lisätarkastelu korvausilmareiteille
- Käytettävyys paranee
- Ylilämpenevissä tiloissa huomio myös G-arvoon

Muista rakenteen kosteuskäyttämisen tarkastelu!

Energiatehokkuuden parantaminen, ilmanvaihdon vaikutukset ja toimet

Painovoimainen

- Toiminta riippuvainen mm. lämpötilaerosta, ei säädettävissä
- Korvausilma suoraan ulkoa
- Korvausilman reitti?
- Ei juuri teknistä ylläpitoa

Koneellinen poisto

- Toiminta ympäri vuoden, vähän säädettävissä
- Korvausilma suoraan ulkoa
- Korvausilman reitti?
- Poistokoneen tekninen ylläpito
- Lämmön talteenotto mahdollista
  - Mihin?
  - Kannattavuus?

Koneellinen tulo-poisto

- Poistuva ja tuleva ilmavirta hallittavissa
- Tarkka säätöjen tasapainon suhteen
- **Lämmön talteenotto!**
  - Tuloilman lämmitykseen
- Päätelaitteiden ja kanavien puhdistus, koneen tekninen huolto, suodattimien vaihto

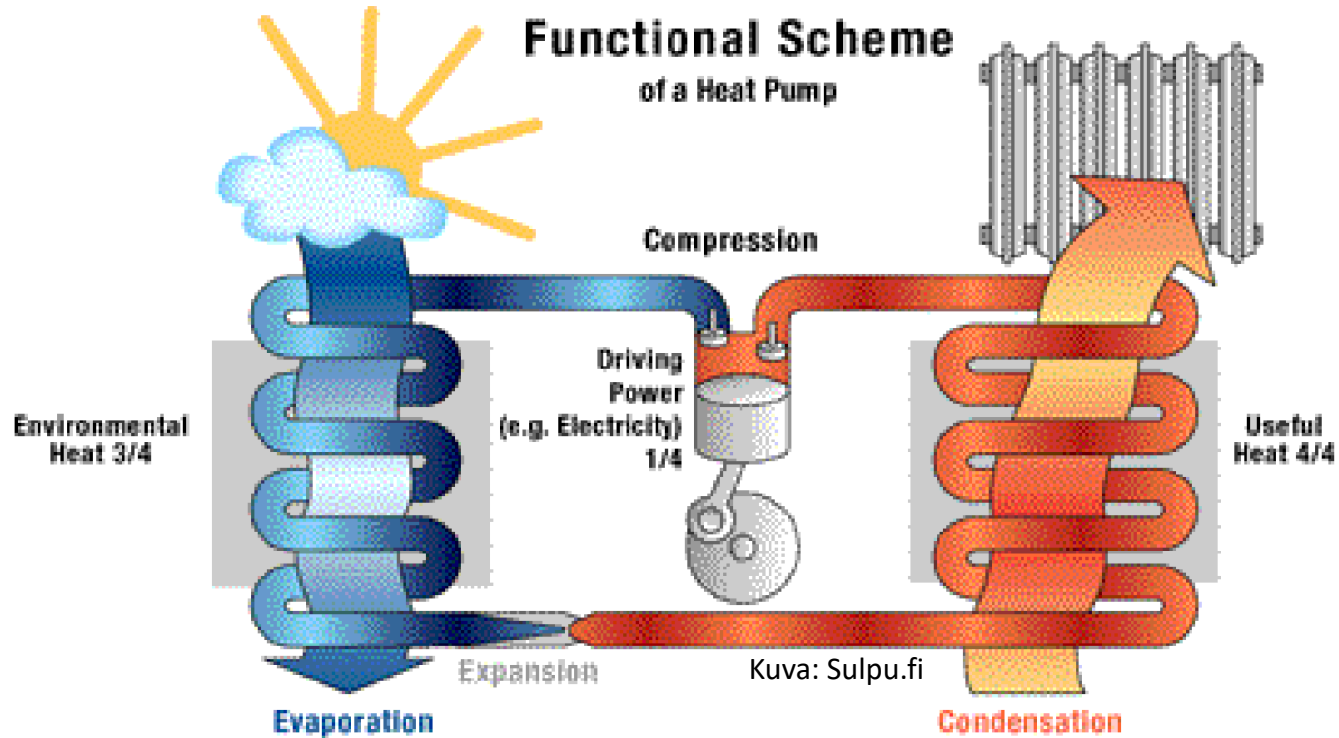

Lämmitysverkoston säädöt

- Tarkoituksena lämmittää tilojen sisäilmaa
  - Vesikiertoisessa lämmitysveden lämpötila ulkoilman mukaan säätäväksi, määräävänä tekijänä kylmin huone/tila -> tasapainotus!!
- Vaikutus lämmityksen hyötysuhteeseen
  - Matalampi lämmitysveden lämpötila, yleensä parempi hyötysuhde
- Tilojen lämpötasojen kontrollointi termostaateilla
  - Termostaatin tarkoituksena estää yllilämpäminen
- Parhaan hyötysuhteen priorisointi
  - Esimerkiksi öljy+ILP -> termostaatit pienellä ILP palvelualueella

Lämpöpumput; yleinen toimintaperiaate

- Sähkölämmitysmuoto
- Jääkaapin toimintaperiaate
- Energialähteen ja tuotettavan lämpötilan välinen ero vaikuttaa hyötysuhteeseen!

Pää, sivu ja hybridilämmitys

Maalämpöpumppu (MLP)

- Voidaan täystehomitoittaa
- Mahdollinen päälämmitysjärjestelmä
- Lämmönlähteen lämpötila lähes vakio

Poistoilmalämpöpumppu (PILP)

- Osatehomitoitus, sivu- tai hybridiratkaisut
- Lämmönlähteen lämpötila lähes vakio
- Ilmamäärä tärkeässä roolissa

Ilma-vesilämpöpumppu (IVLP, VILP)

- Osatehomitoitus
- Sivu- tai hybridilämmitys
- Lämmönlähteen lämpötila muuttuu

Ilmalämpöpumppu (ILP)

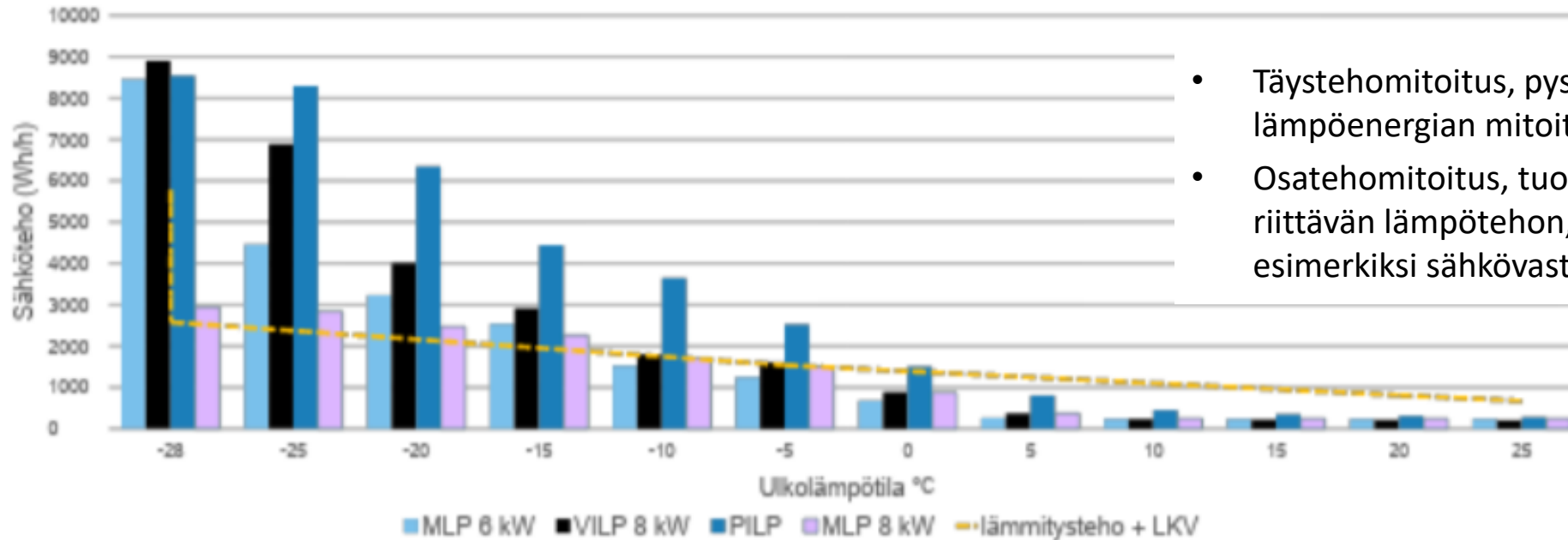
- Osatehomitoitus
- Sivulämmitys tai hybridiratkaisut
- Lämmönlähteen lämpötila muuttuu

Lämpöpumpputyypillä suuri merkitys sähkötehotarpeeseen

Mallinnukseen perustuva lämmityksen keskimääräinen sähkön huipputuntiteho lämpötilan suhteen 125,5 m² uudessa pientalossa, lämpöpumpuissa todelliset vastusportaat

- Täystehomitoitus, pystyy tuottamaan vaaditun lämpöenergian mitoitusulkolämpötilassa
- Osatehomitoitus, tuottaa suuren osan lämmityskaudesta riittävän lämpötehon, erityisen kylmällä tukena esimerkiksi sähkövastukset

Lähde: Kari Kallioharju , Tampereen ammattikorkeakoulu

Lisätietoja sekä hyödyllisiä linkkejä:

Energianeuvonta Pirkanmaalla:

- neuvoo.fi

Yleistä lisätietoa:

- [motiva.fi/koti ja asuminen](https://motiva.fi/koti-ja-asuminen)

Sähkötethosta:

- [Sahkoteho-opas.pdf](#)

Fingrid: (fingrid.fi)

- tuntihinta-sovellus
- Sähkömarkkinat
- [tietoa sähköpulasta](#)
- Datahub

Sähkön hintatietoa:

- <https://sahko.tk>
- [Nordpool - Suomen aluehinta](#)

